

Številka: 013-46/2011/14

Datum: 22.10.2012

Zadeva: **Zapisnik 3. seje Sveta za živinorejo**

Tretja seja Sveta za živinorejo je potekala 18. 10. 2012 v prostorih Ministrstva za kmetijstvo in okolje, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, s pričetkom ob 15. uri.

Prisotni člani Sveta za živinorejo: mag. Marko Čepon, Marko Dolinar, mag. Janez Glavač, Boris Grabrijan, mag. Ajda Kermauner Kavčič, prof. dr. Drago Kompan, prof. dr. Marjan Kosec, prof. dr. Milena Kovač, Tadeja Kvas-Majer, Tomaž Perpar, Danilo Potokar, Blaž Zidarič, Franc Šmerc, mag. Vitomir Bric, mag. Stane Bergant, Viktor Štokojnik, doc. dr. Dušan Terčič, doc. dr. Jože Verbič, Vekoslav Černel.

Odsotni člani Sveta za živinorejo: prof. dr. Dejan Škorjanc.

Ostali prisotni: Franc Bogovič, dr. Martina Bavec, Marjeta Bizjak, Jana Tavčar, dr. Peter Kozmus, Andrej Šalika.

Predsednik sveta mag. Marko Čepon ugotovi, da je prisotnih 19 članov in odsoten 1 član in tako je svet sklepčen.

Mag. Čepon v nadaljevanju predlaga naslednji dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 2. seje in 1. korespondenčne seje Sveta za živinorejo
2. Obravnava odstopne izjave predsednika Sveta za živinorejo
3. Delo javnih služb v prihodnje (financiranje in organiziranost)
4. Problematika rejskih programov v prašičereji in pri kuncih: padec števila plemenskih živali (g. Danilo Potokar, mag. Ajda Kermauner Kavčič)
5. Problematika uvoženega semena v povezavi z dodeljevanjem republiških števil bikom
6. Izvorna rodovniška knjiga za kranjsko sivko – seznanitev s potrebnimi koraki RS za doseg prave harmonizacije na ravni EU
7. Predlog ocenjevalcev rejskega programa za kranjsko čebelo o dopolnitvi le tega
8. Uvrstitev rejskega programa "Slovensko združenje Quarter korija" na dnevni red seje sveta
9. Stanje Pravilnika o pogojih za razmnoževanje domačih živali (ga. Tadeja Kvas Majer)
10. Razno

G. Franc Šmerc predlaga spremembo vrstnega reda obravnave točk dnevnega reda in sicer, da se točki 6 in 7, ki se nanašata na kranjsko čebelo, premakneta na točki 3 in 4.

Sklep 1: Člani sveta so soglasno potrdili predlagan dnevni red.

V nadaljevanju predsednik sveta preda besedo g. ministru Francu Bogoviču.

Minister Bogovič pozdravi navzoče in pove, da se je svet ponovno sestal po daljšem času. Med drugim omeni, da je potrebno spregovoriti o strateških spremembah na področju živinoreje. Veliko je bilo govora o tem tudi v Zrečah na podeželskem parlamentu, ki se je odvijal pred tednom dni. Minister želi, da svet s svojim delom čim boljše zastopa strokovna stališča in podaja predloge za spremembe v prihodnje.

1. Pregled in potrditev zapisnika 2. seje in 1. korespondenčne seje Sveta za živinorejo;

Mag. Čepon predstavi zapisnika in sklepe 2. seje sveta ter 1. korespondenčne seje.

1. sklep 2. seje: »Razširjena delovna skupina v sestavi mag. Bric, prof. dr. Kovač, g. Perpar, doc. dr. Mrkun, predstavnik MKGP in predstavnik VURS-a do konca marca 2012 pripravi izhodišča oziroma predloge o enotni bazi podatkov na področju živinoreje. O delu delovna skupina kontinuirano poroča na sejah Sveta za živinorejo«.

Mag. Čepon vpraša o stanju dela te skupine. Le-ta se ni sestala, prav tako VURS ni predlagal svojega člana. Sekretar sveta naj obvesti VURS, da predlaga svojega člana. Iz zapisnika 2. seje sveta pa izhaja, da je kot predstavnik MKO bila predlagana dr. Marjana Drobnič.

Mag. Vitomir Bric poroča, da se skupina še ni sestala, prav tako se le-ta še ni oblikovala v celotnem sestavu. G. Bric sprašuje, če MKO skupino podpira oziroma če bodo predlogi ali izhodišča, ki jih bo skupina predlagala tudi potem upoštevana in realizirani – da bo MKO potem skupno bazo v živinoreji tudi vzpostavila. V nasprotnem primeru namreč nima smisla pripravljati izhodišča, če ni volje za izvedbo predlogov.

Dr. Martina Bavec povzame sestanek, ki je bil pred dnevi organiziran na MKO na pobudo g. Rafka Rokavca, strokovnega tajnika Združenja rejcev avtohtonega cikastega goveda v Sloveniji. Na sestanku je bila izpostavljena problematika primerljivosti in obsega podatkov v bazah VOLOS in Centralni podatkovni zbirki GOVEDO na KISu. S strani g. Rokavca je prišlo do predloga, da se podatki v VOLOS-u in na potnem listu razširijo še na: podatke o očetu, pasmi in vzrokih izgube telet ob ali po telitvi. G. Rokavec poziva MKO in KIS, da baze med seboj ustrezno primerjajo in odpravijo odstopanja ter da z nadgradnjo baz olajšajo delo uporabnikom. Dr. Martina Bavec predlaga, da razširjena delovna skupina vključi v obravnavo tudi pobude s strani g. Rokavca. Predlaga tudi vključitev g. Rokavca v skupino in razširitev skupine s pravnikom.

G. Marko Dolinar ne podpira širitev skupine, saj je obstoječa skupina sposobna oblikovati ustrezen predlog. Po njegovem mnenju je potrebno združiti podatke VURS-a, SIR-a, KIS-a in NVI-ja. Prav tako je potrebno določiti dostopnost in uporabnost teh podatkov oziroma baz. G. Dolinar predlaga, da naj se v prvi fazi dela na poenotenju baz, kasneje pa na nadgradnji v smislu dodatnih zahtev oziroma dodatnih podatkov.

G. Stane Bergant omeni, da je vodenje rodovniških podatkov v pristojnosti PRO. Ni dobro, poudarja, da PRO nimajo dostopa do podatkov v CRG.

Prof. dr. Milena Kovačeva ima glede te baze pomisleke, saj pri enotni bazi govorimo o bazi za vse speciese v živinoreji. To niso majhne spremembe. Glede na vrsto živali imamo namreč ponekod specifične podatke in probleme. Kratkoročno je to zelo zahtevno delo z večjimi finančnimi vložki, kar pa dolgoročno gotovo pomeni racionalizacijo in izboljšanje sistema. Prof. dr. Kovačeva se sprašuje, če smo v dani situaciji to sposobni izvesti.

G. Branko Ravnik omeni, da smo v preteklosti zadeve tako oblikovali zaradi potreb. Služba – SIR – je bila ustanovljena z namenom vodenja registrov za sledljivost, ločeno pa smo oblikovali rodovniški del. Zdaj imamo težave s povezanostjo in dostopnostjo podatkov. Te zadeve je potrebno racionalizirati, ne glede na to, na kateri lokaciji so. Postopke je potrebno izvesti zlasti z vidika delovanja informacijskega sistema – iščejo se tehnične rešitve. Tako se skupina naj ne bi ukvarjala z nadgradnjo sistema. Zato bi morala biti glede nove baze oblikovana nova skupina.

G. Tomaž Perpar sprašuje g. Dolinarja, s čim se le-ta od predlaganega iz prejšnje seje sveta ne strinja in sicer:

- da bo baza bolj dostopna,
- da se baza poenoti,
- da se baza nadgradi.

G. Dolinar pove, da se ne strinja s tretjim predlogom – nadgradnja sistema. Predlaga, da zdaj baze le združimo in povežimo, nadgrajujemo pa kasneje v drugi fazi.

Mag. Čepon predlaga nadaljevanje dela te skupine. Meni, da skupine ni potrebno širiti, še zlasti ne s predstavnikom neke rejske organizacije, saj imajo potem tudi druge rejske organizacije pravico imenovati svoje člane. G. Rokavec tako lahko svoje predloge predstavi obstoječi skupini, ki potem zadeve obravnava. Prav tako se lahko, ko bo o izhodiščih poročala skupina, povabi g. Rokavca na sejo, kjer bo neposredno seznanjen s predlogi skupine.

Sklepa tako ni potrebno sprejeti, saj je veljaven že sklep iz 2. seje Sveta za živinorejo.

2. sklep 2. seje: Zadeva se obravnava pod točko 3

6. sklep 2. seje: »Imenuje se delovno skupino iz predstavnikov institucij, ki delujejo na področju živinoreje, da določijo ključne raziskovalne teme do leta 2020. Delo koordinirata dr. Čandek-Potokar in prof. dr. Kovač. Svet za živinorejo podaja pobudo ministrstvu, da raziskovalne teme s področja živinoreje obravnava kot prioritete raziskovalnega dela za razvoj živinoreje.«

Prof. dr. Kovač poda poročilo o aktivnostih, ki jih izvaja imenovana skupina. Skupina izmenjuje stališča zlasti neformalno in to stalno, z večjim poudarkom na področju prašičereje. Nujno je, da raziskovalno delo na področju živinoreje poteka. Žal je teh raziskav premalo. Nekaj več je raziskav na področju biotehnologije (zlasti domače reje kot je ekološka reja, raziskave v smeri znižanja CO₂ ipd.). Veliko raziskav je usmerjena na raziskavah počutja živali, nekatere na selekcijo ipd.

Pri nas je sredstva za te raziskave težko dobiti.

G. Ravnik je omenil, da je pri tovrstnih raziskavah potrebno izhajati iz dveh konceptov: kratkoročni (npr. 2 do 3 leta) in dolgoročni. Temu primerno so za to namenjena nekatera sredstva. Za te razpise je na voljo največ denarja, ki se ga da koristiti preko razpisov - CRP. Naslednje leto je predviden nov razpis. MKO pred razpisom pozove vse institucije, da pošljejo predloge, ki jih obravnava posebna komisija. Na tej osnovi se potem objavi razpis in odloči, katere projekte se bo podprlo in financiralo. Določijo se prioritete (glede na predloge), na osnovi česa se izberejo projekti. Tako naj tudi PRO in raziskovalne organizacije na področju živinoreje pripravijo predloge, ki bodo potem upoštevani.

Na področju aplikativnih raziskav je kmetijstvo slabo zastopano, saj kmetijstvo pri kandidiranju na sredstva težko konkurira s farmacijo in medicino.

Dolgoročno pa je predvideno, da se za prenos znanja oblikujejo razvojna omrežja. Tako naj bi imeli nek nacionalni razvojni svet za prenos znanja. Panožna razvojna omrežja bodo odgovorna za prenos znanja za posamezna področja. Izhajati bodo morala iz strateških usmeritev po panogah. Za reševanje operativnih problemov pa bodo oblikovane operativne skupine. To bo potem financirano preko PRP.

Mag. Čepon na podlagi diskusije predlaga, da se skupina osredotoči na kratkoročni vidik – to je za 2 do 3 leta in išče sredstva zlasti preko CRP-a, manj pa na obdobje do leta 2020.

Prof. dr. Kovač prosi še za podporo pri pridobivanju mladih raziskovalcev – MR. Težko je namreč vključiti v raziskave mlade živinorejce.

G. Ravnik predlaga, da se skupina obrne na MKO in pridobi vse potrebne informacije za pridobitev sredstev preko CRP-a.

7. sklep 2. seje: Mag. Čepon zaprosi dr. Verbiča, da pove, kako je glede besedila Strategije prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo do leta 2050.

Dr. Verbič pove, da zadeva ni več aktualna.

G. Dolinar je zaprosil, da na podlagi 8. sklepa 2 seje (pod točko razno) na prošnjo g. Brica MKO pripravi poročilo o financiranju javnih služb. Tega poročila svet namreč še ni prejel. Na drugi seji je bilo zaproseno, da se pripravi poročilo o zniževanju sredstev namenjenih za javno službo strokovnih nalog v živinoreji za zadnja leta primerjalno z drugimi strokovnimi nalogami oziroma drugimi sektorji.

Prav tako je g. Dolinar pod isto točko zaprosil, da VURS pripravi pojasnilo glede dokumentov za prodajo plemenske živine, saj teh poročil oziroma odgovorov svet še ni dobil. Pri prodaji plemenskih živali se namreč na dokumentacijo VURS-a nerazumno dolgo čaka.

Omenjena poročila naj se pripravijo do naslednje seje – pridobi sekretar sveta.

G. Šmerc se pridruži pripombi g. Dolinarju, saj tudi pri prodaji čebeljih matic VURS pri izdajanju ustreznih dovoljenj nerazumno zavlačuje.

Sklep 2: Člani sveta so soglasno sprejeli zapisnik 2. seje Sveta za živinorejo

Mag. Čepon predstavi zapisnik 1. korespondenčne seje Sveta za živinorejo. Na tej seji sta bila sprejeta 2 sklepa, ki sta bila realizirana. Mag. Čepon člane pozove k razpravi.

G. Šmerc poda kratko pojasnilo glede 2. sklepa, kjer je potekala diskusija v zvezi s primernostjo uvrstitve Nacionalnega programa za zaščito kranjske čebele v javno obravnavo. Javna razprava o nacionalnem programu je potekala. Aktivnosti se nadaljujejo.

Sklep 3: Člani sveta so soglasno sprejeli zapisnik 1. Korespondenčne seje Sveta za živinorejo

2. Obravnava odstopne izjave predsednika Sveta za živinorejo

G. Ravnik svetu predstavi, da smo na MKO prejeli odstopno izjavo predsednika Sveta za živinorejo mag. Marka Čepona. V odstopni izjavi je mag. Čepon izpostavil zlasti strokovne razloge in sicer, da Svet za živinorejo izgublja vlogo strokovnega usmerjevalca na področju živinoreje. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje po mnenju mag. Čepona svetu ni dalo ustreznih podpore, tako v kadrovskem smislu kot tudi v smislu podelitve mandata, da svet predlaga strokovne rešitve, ki jih potem ministrstvo ustrezno upošteva in sodeluje pri izvedbi. Svet namreč ni bil sklican skoraj eno leto, ministrstvo pa prav tako skoraj pol leta ni zagotovilo sekretarja Sveta za živinorejo.

G. Ravnik je poudaril, da ministrstvo spremlja in podpira Svet za živinorejo in mu daje mandat, da nadaljuje s strokovnim delom. Tako je tudi zagotovilo novega sekretarja sveta.

Mag. Čepona v želji, da nadaljuje z vodenjem sveta, podprejo še nekateri drugi člani sveta.

Mag. Bric ministra pozove, da pove mnenje glede podpore svetu in da pojasni, kakšno je njegovo stališče glede sprememb na področju živinoreje. Ta panoga je namreč na MKO doživela kadrovske spremembe v smislu izrazitega zmanjšanja ljudi, ki delajo na tem področju.

Minister Bogovič je povedal, da svet podpira, še zlasti živinorejo, ki smatra kot odločilno panogo v kmetijstvu. Glede kadrovske spremembe je minister omenil, da se je

o tem potrebno pogovoriti in da v primeru, da se ugotovi, da so spremembe potrebne, da se to tudi izvede.

Glede na to, da je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje razloge za odstopno izjavo odpravilo, je mag. Marko Čepon odstopno izjavo umaknil, svet pa je na predlog g. Ravnika soglasno podprl mag. Čepona, da svet vodi do izteka mandata.

Sklep 4: Člani sveta potrdijo mag. Marka Čepona, da Svet za živinorejo vodi do izteka mandata.

3. Predlog ocenjevalcev rejskega programa za Kranjsko čebelo o dopolnitvi le tega

Zadeva se navezuje na 13. sklep 1 seje Sveta za živinorejo, kjer smo sprejeli sklep, da bo Republika Slovenija obvestila Evropsko Komisijo, da kot izvorna dežela kranjske čebele (*Apis Mellifera Carnica*) vodi izvorno rodovniško knjigo za kranjsko čebelo.

Ga. Tadeja Kvas Majer seznanila člane o izvedenih aktivnostih MKO za pridobitev priznanja, da Slovenija vodi izvorno rodovniško knjigo za kranjsko čebelo. Izvesti je potrebno naslednje korake:

- V Sloveniji se moramo dogovoriti (čebelarji, stroka in MKO) ali resnično želimo voditi izvorno rodovniško knjigo. Doreči moramo strategijo zaščite. To je že zajeto v nacionalnem programu zaščite kranjske čebele – treba je pregledati, če je vse potrebno že v nacionalnem programu.
- DG Sanco in DG Agri sta bili o zadevi obveščeni – zadevo so vzeli na znanje. Tako pisnega odgovora ne bomo prejeli, saj področje ni pravno urejeno.
- Začeti je potrebno z aktivnostmi med našo PRO in drugimi PRO v EU, da se jih obvesti, da že vodimo izvorno rodovniško knjigo, kako dolgo, zakaj ipd.
- MKO tako ob ustrezni priložnosti informira generalnega direktorja DG Sanco o pomenu kranjske sivke in izvorni rodovniški knjigi. Nato se jih obvesti še pisno in na sestanku, kjer se predstavi pričakovanje Slovenije glede zaščite kranjske čebele.

G. Ravnik navede, da nam morajo prvo DČ priznati to vlogo, šele potem bo to potrdila tudi EK.

G. Šmerc pove, da si PRO (to je ČZS) želi zaščititi kranjsko čebelo. V Sloveniji je kranjska čebela kot avtohtona pasma že zaščitena. Zgledujemo se lahko po postopkih zaščite lipicanskega konja. Že po terminološki plati imamo vse možnosti, da kranjsko čebelo zaščitimo. Z odlašanjem bomo to kasneje težje naredili. V Sloveniji imamo namreč pravilnik o avtohtonih pasmah, za vsako avtohtono pasmo pa vodimo izvorno rodovniško knjigo. Upa, da postopek priznavanja ne bi dobil političnih razsežnosti v smislu konfliktov med državami.

G. Ravnik opozarja, da je potrebno predhodno vedeti, kakšne so koristi takšnega postopanja. Postopki namreč terjajo napore in sredstva, zato je potrebno pretehtati med vloženim in koristmi, ki jih imamo po takem priznanju.

~~G. Janez Glavač seznanila člane glede pogovorov s Hrvaško. Le-ta je v preteklosti kranjsko čebelo že navajala kot avtohtono hrvaško pasmo, vendar je Sloveniji uspelo, da je Hrvaška tovrstne navedbe iz dokumentov umaknila. Evropa ima po navedbah g. Glavača izvorno rodovniško knjigo predpisano le za konje. Tako so se npr. Avstrijci in Italjani dogovorili, da Avstrija vodi izvorno rodovniško knjigo za lipicanca.~~

G. Glavač navede, da se DČ same nostrificirajo, da bodo za neko žival vodile izvorno rodovniško knjigo. Za lipicanskega konja se je tako Slovenija sama nostrificirala, enako Belgija. Evropa tako dopušča, da se PRO v Evropi same dogovorijo o tem, kdo bo vodil tovrstne knjige. Tako v EU ni posebnega mehanizma – pravne ureditve za priznavanje oziroma postopke, po katerih bi se DČ nostrificirale kot upravičene za vodenje izvorne rodovniške knjige za posamezno vrsto ali pasmo živali.

G. Stane Bergant potrdi izjavo g. Glavača in navede primer konja haflingerja, kjer izvorno rodovniške knjige vodijo v dveh državah.

Ga. Kvas Majer navede, da smo Komisijo in DG Sanco že opozorili in da smo s strani našega predstavnika v Bruslju dobili nekoliko drugačno razlago. Tako se bomo o zadevi še dodatno pozanimali.

Npr. za lipicanca je na straneh DG Sanco objavljeno, da Slovenija vodi izvorno rodovniško knjigo.

Sklep 5: MKO ponovno preveri glede vodenja izvorne rodovniške knjige za kranjsko čebelo.

4. Predlog ocenjevalcev rejskega programa za kranjsko čebelo o dopolnitvi le tega

Doc. dr. Dušan Terčič je predstavil kronologijo poteka ocenjevanja in dopolnjevanja rejskega programa za kranjsko čebelo. Leta 2010 je bila tako predložena četrta verzija (z upoštevanjem vseh zahtev ocenjevalcev), ki je bila konec 2011 potrjena na 1. korespondenčni seji.

Ocenjevalca sta ob potrditvi rejskega programa zahtevala, da se le-ta potrdi s pogojem, da se letno preverja napredek rejskega programa. Tako je pričakovano pisno poročilo o napredku, ki se ga pošlje tudi na Svet za živinorejo.

Dr. Peter Kozmus se zahvali za tako dober in podroben pregled rejskega programa. Dr. Kozmus je navedel, da je predvideval, da je letno poročilo, ki se ga pripravi in posreduje na MKO za potrebe izvajanja STRP, dovolj. Če pa svet smatra, da to ni dovolj, bodo pripravili dodatno poročilo.

Doc. dr. Terčič je poudaril, da morajo letna poročila zajeti napredek na tistih točkah, kjer so bile podane pripombe.

Sklep 6: Člani sveta potrdijo, da se pripravi letno poročilo o napredku do 31. januarja 2013 za leto 2012 – to je tudi rok, ko je potrebno predložiti letno poročilo o izvajanju RP, ki so zajeti STRP. Svetu se poroča na seji sveta po predložitvi poročila.

5. Delo javnih služb v prihodnje (financiranje in organiziranost)

Minister Bogovič predstavi ukrepe, ki jih je sprejela Vlada RS glede izvajanja integralnega proračuna RS. Proračun predvideva znižanje sredstev. Nove izzive oziroma priložnosti vidi minister Bogovič na kohezijskem delu koriščenja evropskih sredstev. Za leto 2012 je tako okvir znižanja/odbitka na nivoju 5%. V tem kontekstu minister ocenjuje, da je za letos zadeva izvedljiva. Za leto 2013 zadeve še niso povsem znane. Predvideva se znižanje plač, vendar pa so zadeve še odprte. Predlogi Vlade RS so zelo restriktivni.

Kljub vsemu je potrebno predvideti spremembe v luči zniževanja sredstev in tako na novo zastaviti delovanje javnih služb v prihodnosti. Polovico proračuna namreč predstavljajo plače.

G. Ravnik kot prioritete aktivnosti v prihodnje vidi v črpanju evropskih sredstev. Nekoliko podrobneje predstavi ukrepe v prihodnje v smislu razreza sredstev za posamezna področja in korake pri zniževanju sredstev za plače in materialne stroške. MF je namreč določilo limite. Če se posamezna ministrstva niso približala zahtevam MF, so na MF prilagoditve izvedel kar sami. Na nivoju rebalansa proračuna to predstavlja znižanje za 5% (15% znižanja plač na ministrstvu, 12,5% v organih v sestavi ministrstva in 12,5% v javnih službah).

Trenutno potekajo tudi pogovori po službah in po panogah, kako v javnih službah porazdeliti znižanja. Predlog je, da se najprej naj predložijo finančno opredeljene prioritete kot izhodišča za nadaljnje pogovore. Tako je pričakovano, da javne službe same prepoznajo in določijo prioritete ukrepe, pri čemer bo MKO glede na razpoložljiva sredstva izvedlo izbor oziroma črtalo ukrepe, ki jih ni smiselno financirati.

Pri tem je potrebni slediti cilju, kako z obstoječimi sredstvi izvesti naloge, da bodo kvalitetno opravljene brez nastajanja škode.

G. Ravnik predstavi korake:

- Ugotoviti moramo, če lahko s spremembo metode dosežemo enake rejske cilje. Tako naj strokovne službe iščejo rešitve v smislu izvedbe nalog pri znižanju stroškov. Kaj izločiti?

- Določi se minimum, ki ga je treba izvesti, šele nato sledi ocena, koliko ljudi bo to izvedlo.
- Izhodišča se pripravijo po speciesih (vrstah).
- V roku 14 dni je potrebno dobiti predloge.
- Dodatnih sredstev ni. Možne so le prerazporeditve.
- Pri pripravi izhodišč naj se izhaja iz prioritete.
- Tako je potrebno narediti pretres obstoječega sistema v smislu: načina in obsega zdajšnjega dela, možnostjo vključitve rejcev kot sofinancerjev, kaj od izvajanega rabimo, povrniti zaupanje rejcev v rejske programe.

Predlaga se oblikovanje delovne skupine, ki to pripravi. MKO bo podalo skupni limit sredstev.

Mag. Čepon tako povzame, da naj se pri pripravi izhodišč usmerimo v dva časovna termina:

- prilagoditev 2013 – izhodišče za zmanjšanje je leto 2012,
- predvideni koraki za naprej.

G. Bric opozori na zmanjševanje sredstev v živinoreji že vse od leta 1991. Znižanje razpoložljivih sredstev je povzročil tudi uveden davek, saj je ta zvišal stroške. Od takrat je nastalo tudi veliko raznih služb, zaradi česa se je veliko zaposlovalo. Tako so se stroški zlasti za plače večali (prejelo se je več sredstev), prihodki pa so ostali enaki.

Tako predlaga rešitve:

- institucionalno prenovo je potrebno narediti takoj, ne čez 3 leta,
- službe je potrebno poenotiti in združiti – s tem zadeve racionaliziramo,
- uvedba financiranja s strani rejcev npr. po živali (primer: 5 EUR po kravi),
- s tem pa je rejcem potrebno omogočiti soupravljanje,
- odpraviti težave pri prodaji plemenskega materiala na območju nekdanje Jugoslavije

G. Bric pozove ministra, naj se opredeli, kakšna je njegova podpora tem službam v prihodnje. Če le-te ni, je potrebno razmišljati tudi o ukinjanju teh služb.

Minister Bogovič pove, da Vlada RS tako restriktivnih namenov nima. Ni predvidenih ukinitvev služb, ampak reorganiziranje. Treba je presoditi glede vrednotenja soudeležbe rejcev pri financiranju (npr: 5 EUR/kravo, a je 85% krav v A-kontroli ustrezna). Tako se moramo odločiti glede sprememb. Tako je tudi v drugih službah kot je svetovalna služba, gozdarji ipd. Kmetijstvo se je namreč v preteklosti reorganiziralo (reja, proizvodnja), zdaj pa je potrebno reorganizirati še službe.

G. Bric je le dodal, da živinoreja že leta varčuje, saj so se sredstva za to panogo od leta 2000 razpolovila.

G. Ravnik predstavi, da je MKO že izvedla nekatere analize. Tako se je št. ljudi v službah v živinoreji v preteklosti res zmanjševalo. Na MKO se je št. ljudi povečalo. Zdaj pa smo na točki, da sredstev za tak obseg ljudi nimamo. V živinoreji imamo na razpolago še zmeraj okrog 7 mio EUR, tako je potrebno najti alternativne mehanizme znotraj tega okvirja in sicer pri metodah dela, obsegu dela, sofinanciranju rejcev, zniževanju št. ljudi ali pa kombinaciji naštetega. Tako je pričakovano, da službe podajo predloge racionalizacije. Znižanja so namreč predvidena tudi kasneje v letu 2014 in 2015. Ne bodo se zniževala sredstva kmetom iz naslova ukrepov EU, tako da s upravičeno postavlja vprašanje, koliko so kmetje pripravljeni prispevati.

G. Dolinar ugotavlja, da rejske organizacije pri financiranju nimajo nobene vloge kot je to praksa v tujini. Sicer je Zakon o živinoreji predvidel, v praksi pa tega ni. G. Dolinarja zanima, kakšen obseg sredstev je za službe predviden, kaj to npr. predstavlja na enoto živali. V Evropi je namreč cena analize mleka na ravni cene 1 l mleka – zato je drugod analiza mleka cenejša. Tako imajo Nizozemci za celotno državo en laboratorij, pri nas jih je veliko. V preteklosti se je število ljudi zmanjševalo le na terenu. Kmetijstvo se je prestrukturiralo, zato je potreben resen razmislek o vlogi RO. Kakšen ta je? G. Dolinar celo razmišlja, da bi morali predsedniki RO celo

razmišljati o vračilu odločb ministrstvu. Predlaga vključitev predstavnikov RO v odločanje in vodenje, saj to ne more biti toliko v pristojnosti strokovnih služb ali politike.

Mag. Čepon je prisotne pozval, naj pri diskusiji ostanejo na strokovnem nivoju, saj je svet strokovno telo. Odločiti se je namreč treba, kaj narediti z obstoječim denarjem. Tako morajo biti cilji: kakovost hrane, rejški cilji, selekcija ipd. Tako naj svet poskuša MKO podati strokovne predloge, ne pa političnih. Odgovore služb pričakujemo v roku 14 dni. Mag. Čepon zaprosi člane, da predlagajo delovno skupino.

G. Boris Grabrijan se strinja, da se je potrebno finančnim prilivom prilagoditi, upa pa na resne predloge v smislu povečevanja pomena RO, seveda tudi v smislu večje finančne podpore. Tako predlaga spremembo oziroma reorganizacijo RO že takoj naslednje leto.

G. Perpar tudi podpre spremembe takoj, če je treba že letos.

Mag. Čepon opozori, da je za letos že dobro, da se pripravijo izhodišča, saj za naslednje leto že rabimo program. Tako predlaga razširitev že nastalih delovnih skupin s predstavniki speciestev. Določi naj se rok za pripravo predlogov, diskusija pa bo potekala že na naslednji seji sveta.

G. Ravnik predlaga glede financiranja RO, da jih združimo. Tako se najde skupni prostor za določeno število ljudi, ki bi delali izključno kot zaposleni v RO.

G. Grabrijan predlaga, da naj se najde koncept oziroma okvir zastopanosti posameznih RO v takšni skupni službi, ki pa je lahko tudi dislocirana.

G. Ravnik predlaga, da se rešitev išče v smislu zaposlitve strokovnih vodij – kot neke vrste tajniki – pri čemer je delodajalec RO. To se navede v program, da se ta oseba financira preko STRP. Pogodba je sklenjena s PRO.

G. Potokar ocenjuje, da letos za spremembe ni dovolj časa, da pa bo glede na razpoložljiva sredstva potrebno zniževati št. zaposlenih. Zato je potrebno doreči, katere naloge izvajati v celoti in katere le delno ali pa iskati sredstva pri rejcih. Lahko pa preidemo npr iz kontrole AT4 na AT5.

G. Bric pove, da za Novo Gorico to pomeni odpustitev 7 do 8 ljudi. Predlaga institucionalno prenovo v živinoreji.

G. Bergant opozori, da je obremenitev rejcev nevarna, saj že sedaj bežijo iz programov. To lahko privede tudi do razpada sistema. Rejci se namreč že sedaj poslužujejo zakolov npr. doma.

G. Bric predlaga, da se pač gre v to z rizikom. Če namreč rejci niso pripravljene plačati, to pomeni, da teh služb pač ne rabijo.

Dr. Jože Verbič se z g. Bricem ne strinja, saj je tveganje preveliko. Te službe rabimo. S propadom sistema bi najbolj prizadeli selekcijsko delo pri govedu.

G. Dolinar predlaga, da se ugotovi, koliko denarja prispeva država (porazdeljeno po službah), potem pa bodo službe lahko povedale, kaj lahko s tem naredijo. Rejci namreč pri govedu že zdaj plačujejo.

Mag. Čepon vpraša predstavnike MKO, kaj pričakujejo od sveta in sicer, ali naj se svet pri svojem delu opredeli le glede strokovnih stališč ali naj predlaga tudi socialni program.

G. Ravnik pove, da MKO pričakuje od sveta le strokovna stališča, sociala pa se bo reševala kasneje. Vemo namreč, kaj od nas zahteva ICAR, da nas ne izločijo. Razdelilnika še ni, prišlo pa bo do različnih zmanjšanj. RO in javne službe naj pripravijo izhodišča po prioritetah, MKO pa bo na koncu prevzela odgovornost in odločila, kaj se izloči oziroma zmanjša.

Sklep 7: Člani sveta se vključijo v že predlagane delovne skupine – po speciestih razen za ribe – pripravijo se predlogi – skupino koordinira ga. Jana Tavčar.

G. Ravnik predlaga imenovanje ekspertne skupine za prihodnje. Zastopani naj so predstavniki rejcev, strokovnih služb in kak predstavniki iz tujine, ki pozna slovenske razmere in lahko poda neodvisno mnenje. Skupina naj pripravi resen predlog organiziranja služb za naprej.

G. Bric opozori, da so takšne pobude že bile, tudi povabila tujcev, ki pa so povedali, da je to zadeva Slovenije.

Tudi g. Perpar pove, da smo takšno prakso že imeli, vendar ni bilo rezultatov – le ekspertize.

Prof. dr. Dragomir Kompan povzame, da so že mnogi člani sveta sodelovali v takih skupinah, tudi s tujci in da poznajo njihova mnenja. Poznamo tudi tujo prakso. Predlaga, da to skupino vodi strokovnjak.

G. Ravnik kot tujca predlaga dr. Abele Kuipersa iz Nizozemske, ki dobro pozna razmere v Sloveniji. Predlaga še prof. dr. Emila Erjavca. G Bric predlaga g. Potokarja in g. Perparja. G. Bergant predlaga še predstavnika iz avstrijske Koroške, ki zna slovensko. To je g. Hanzi Mikl (koroški Slovenec). Predlaga se še predstavnik MKO, ki bo administrativno koordiniral skupino. Predlaga se g. Andreja Šaliko kot predstavnika MKO. Dr. Martina Bavec predlaga še g. Škorjanca.

Sklep 8 – kot dopolnitev sklepa 6: Člani sveta imenujejo delovno skupino, ki pripravi nov organizacijski koncept delovanja javnih služb v živinoreji v prihodnje. Člani so: prof. dr. Emil Erjavec, prof. dr. Dejan Škorjanc, g. Danilo Potokar, g. Tomaž Perpar, dr. Abele Kuipers, g. Hanzi Mikl in g. Andrej Šalika. MKO zagotovi financiranje tujih strokovnjakov.

6. Problematika rejških programov v prašičereji in pri kuncih: padec števila plemenskih živali (prof. dr. Milena Kovač, mag. Ajda Kermauner Kavčič)

Prof. dr. Kovač potrdi padec št. plemenskih živali v prašičereji in poda poročilo o stanju v tej panogi. Pojasni, da je prišlo v rejah, ki so v kontrolah (RP), do padca št. živali zlati zaradi ukinitve čred v farmah: farma Nemščak je opustila rejo 5.000 plemenskih svinj. V preteklosti so bile ukinjene reje tudi na nekaterih drugih farmah. Takšnega izpada plemenskih svinj v Sloveniji ne moremo nadomestiti v nekaj letih.

V RP se zdaj vključujejo zlasti rejci, ki pa imajo bistveno nižji obseg proizvodnje. Nekaj izpadov rej je bilo tudi zaradi slabega stanja v prašičereji, zaradi strogih inšpekcijskih nadzorov (visoke kazni) ter vodenja obsežne dokumentacije. Tovrstni izpadi se pojavljajo zlasti pri rejcih, kjer je knjigovodstvo težje vzpostaviti. Na farmah imajo za ta dela ustrezen kader.

Z raznimi akcijami kot je večja povezovanje med rejci, potem povezovanje rejcev s stroko in z urejanjem tehnologij se na terenu poskuša vzpostaviti boljše stanje, vendar pa ta panoga potrebuje večjo pomoč. Stanje v reprodukciji je mnogo slabše kot pri pitanju. Za pitanje se zdaj živali uvažajo tudi iz tujine. Tako je na trgu tudi veliko uvoženega mesa, ki dobi slovensko poreklo.

Prof. dr. Kovač poziva ministrstvo naj se opredeli do prašičereje v smislu, če jo v Sloveniji želimo imeti in v skladu s tem ravna oziroma jo podpre.

Proizvodnja v prašičereji se namreč pri nas ukinja tako iz ekonomičnih razlogov kot zaradi bolezni živali. Slabi so tudi rezultati v reprodukciji, ki je v prašičereji pomembna ekonomska kategorija. Samooskrba s prašičjim mesom zadnja leta pada in je pod 50%.

Prof. dr. Kovač predloži ukrepe, ki jih izvajajo:

- V RP bomo vključili še 2 do 3 rejce, s 15 potekajo še pogovori.
- Reje se bodo specializirale (spodbuja se poslovno sodelovanje med rejci, da eni vzrejajo pujske, drugi pitajo).
- Pri pitanju rejce usmerjajo v večje črede.
- Povečuje se produktivnost.

Ga. Kvas Majer vpraša prof. dr. Kovačevo, kako bo z izvedbo RP, saj je število živali padlo pod minimalno, ki ga določa RP. Tako se je treba odločiti ali se čreda revitalizira ali pa se spremeni rejški program.

G. Vekoslav Černel poudari, da je v prašičereji kriza že 5 let. Tako stalež pada zlati zaradi ekonomskih razlogov in nihanj cen v prašičereji. Tako je črede potrebno osvežiti. Rejci delajo na robu rentabilnosti, nekateri večji rejci pa imajo težave tudi s širitvijo, saj ne morejo priti do

dodatnih zemljišč. Tako so nekateri omejeni pri širitvi tudi zaradi tega, ekonomika pa je v večjih rejah boljša.

G. Ravnik opozori, da padec živali v RP glede na financiranje pomeni tudi nenamenska poraba sredstev, zato predlaga ukrepe ali sprememba RP ali revitalizacija črede. Kar pa se tiče reševanja prašičereje pa g. Ravnik predlaga, da se zadeva rešuje posebej in se poroča svetu.

Dr. Bavčeva opozori, da s 1.1 2013 nastopa obdobje, ko pri plemenskih živalih skupinska reja v prašičereji ni več možna, kar bo dodatno obremenilo to panogo.

G. Potokar glede na to, da obnova reje v višini 5.000 pl. živali ni možna, predlaga prilagoditev RP, s čimer se prof. dr. Kovačeva strinja. Predlaga spremembo RP do konca leta.

Mag. Ajda Kermauner Kavčič predstavi poročilo na področju kunčereje. Št. plemenskih živali v liniji A se je namreč zmanjšalo iz 440 na 414. Obrat črede je namreč v tej panogi hiter, zato prihaja do nihanj. Podobno kot v prašičereji se tudi pri reji kuncev že od leta 2001 srečujemo z obolenji. Izpad je tudi do 80%, ni pa učinkovitega zdravljenja. V tujini npr. se zdravila dajejo v krmo, pri nas tega ni. Težava je namreč, da v Sloveniji nimamo registriranega niti enega zdravila. Problemi se pojavljajo tudi na trgu, kjer se npr. kunci prodajajo kot slovenski, čeprav je znano, da te živali ne izhajajo iz slovenske reje.

Tako vidi mag. Kermauner Kavčič za reševanje zadev v kunčereji npr. v pridobitvi sredstev za projekte in pri promociji te panoge. Problematika je že bila izpostavljena na svetu v preteklosti, a ni bilo nobenega ukrepanja.

G. Blaž Zidarič poudari, da je podobno pri ribah, kjer je npr. bilo edino zdravilo v Sloveniji za uporabo prepovedano.

G. Ravnik predlaga, da se poskuša zdravila uvoziti preko interventnega uvoza.

Prof dr. Kosec in nekateri drugi udeleženci predstavijo težave pri uvozu zdravil v Slovenijo in specifičnost naše države. Tako predlaga, da se pristojnosti glede registracije zdravil ponovno prenesejo na VURS.

Ga. Kvas Majer vpraša mag. Kermauner Kavčič, če se je stanje na področju kuncev izboljšalo.

Mag. Kermauner Kavčič potrdi izboljšanje in pove, da je zdaj št. plemenskih živali v liniji A spet na ravni kot jo zahteva RP.

Sklep 9: Sprememba RP na področju prašičereje naj se pripravi do 15. novembra. Za določitev ocenjevalcev in potrditve RP se lahko skliče korespondenčna seja. Izvajalci RP v kunčereji na MKO pošljejo poročilo in dopis, s katerim pristojni organ obvestijo, da se je stanje uredilo. Svet predlaga, da se pristojnost registracije zdravil za potrebe živinoreje prenese na VURS.

7. Problematika uvoženega semena v povezavi z dodeljevanjem republiških številik bikom

G. Perpar sprašuje, zakaj je ta zadeva sploh obravnavana na svetu. Gre namreč za težave pri lisasti in črno-beli pasmi, ki je nastala v odnosu do enega uvoznika semena. G. Perpar poda razlago, kako se dodeli republiška št. bika, kar izhaja iz RP. Pojasnila so bila podana tudi v dopisih, ki jih je prejelo MKO. Tako iz razlage izhaja, da republiško številko dobijo le biki, ki so v RS odbrani in potrjeni, kar velja tako za domače kot tudi uvožene biki.

Mag. Čepon pojasni razloge uvrstitve te zadeve na dnevni red sveta. Na MKO se je namreč obrnilo večje št. strank in pravnih oseb, ki so se o zadevi opredelile in od MKO pričakujejo stališča in ureditev zadev. Prav tako pa zakonodaja na področju EU navaja, da se uporaba semena testiranih bikov v EU ne sme omejevati. O primernosti posameznih bikov za uporabo v RS pa v skladu z določili RP odločajo za to pristojne komisije, ki so opredeljene v RP.

G. Perpar opozori, da rejci, ki so v rejskih programih, morajo uporabljati seme bikov, ki ga odbere republiška komisija, ne pa npr. seme uvoženega bika, ki pri nas ni odbran.

G. Potokar doda, da uvoz semena ni omejen, niti njegova prodaja, toda živali v RP moramo osemenjevati z odbranimi biki. Druge živali, ki so izven rejskih programov, lahko osemenjujemo z uvoženim semenom. Poleg tega ni smiselno izvajati kontrol v rejah, kjer so živali osemenjene z uvoženim semenom tujih bikov.

Ga. Kvas Majer opozori, da na podlagi preverjanj na strani MKO, nekateri rejci, ki so vključeni v rejski program, tega ne izvajajo kot bi bilo potrebno, saj uporabljajo seme bikov, ki niso v skladu z rejskim programom, g. Perpar pa doda, da imamo tudi v zakonodaji med Zakonom o živinoreji ni Zakonom o veterini neskladje.

G. Ravnik predlaga, da se tovrstne rejce ustrezno opozori, prav tako pa je potrebno rejce podučiti o pomembnosti rejskih programov za slovensko živinorejo, s tem pa tudi za rejce same.

Sklep 10: Svet je sprejel na znanje informacijo o problematiki dodelitve republiških št. plemenskim bikom in prodaji oziroma uporabi uvoženega semena. Predlaga se proučitev te zadeve. Tako se na naslednji seji poda poročilo. Glede republiške št. svet sklene, da se le-ta dodeli le bikom, ki jih odbere republiška komisija.

8. Uvrstitev rejskega programa "Slovensko združenje Quarter konja" na dnevni red seje sveta

Mag. Čepon predlaga, da se imenujeta dva ocenjevalca rejskega programa. Tako predlaga prof. dr. Dragomira Kompana in g. Janeza Glavača. RP naj se oceni do 1.1.2013.

Sklep 11: Svet imenuje kot ocenjevalca RP prof. dr. Dragomira Kompana in g. Janeza Glavača.

9. Stanje Pravilnika o pogojih za razmnoževanje domačih živali (ga. Tadeja Kvas Majer)

Ga. Kvas Majer poda poročilo o aktivnostih na področju usklajevanja pravilnika. Poudari, da so zadeve še neusklajene na področju: kopitarjev, drobnice in prašičereje. Težave se pojavljajo pri določitvi podatkov, ki naj so predmet poročanja in pri pogostnosti poročanja.

Prof. dr. Kovač predstavi zadevo pri prašičereji, kjer poročanje 1 krat leto ni dovolj. Prav tako se v prašičereji pojavlja potreba po poročanju nekaterih specifičnih podatkov.

Mag. Čepon predlaga, da se delo nadaljuje, težave pa se morajo odpraviti.

Sklep 12: Svet predlaga nadaljevanje z delom pri pripravi pravilnika in odpravo neskladij.

10. Razno

Glede predlogov g. Rafka Rokavca o nadgradnji baze podatkov ter predloga o njegovi vključitvi v delovno skupino mag. Čepon predlaga, da se g. Rafka Rokavca povabi na sejo, kjer bo seznanjen z delom delovne skupine, ki pripravlja predloge glede poenotenja baz podatkov v živinoreji kot izhaja iz prve točke dnevnega reda.

G. Glavač predlaga, da se pri DG Sanco preveri, če sploh obstaja pri čebelah možnost nostrifikacije Slovenije, da vodi izvorno rodovniško knjigo za kranjsko čebelo.

G. Šmerc zaprosi, da se članom sveta pred sejo predloži dokumentacija, ki bo obravnavana, da se lahko na sejo ustrezno pripravijo.

Seja se je zaključila ob 20:15.

Zapisal:
Andrej Šalika
sekretar Sveta za živinorejo

mag. Marko Čepon
predsednik Sveta za živinorejo

Poslati:
- članom Sveta za živinorejo;

Vložiti v zadevo.